

Jaarstukken 2025

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Ambitie

Gouda is een bruisende en gezonde stad, waar het prettig wonen, opgroeien, bewegen en recreëren is. Een stad met een rijk cultureel aanbod waar ruimte is voor verwondering en een unieke beleving. De gemeente wil het culturele erfgoed van Gouda behouden, versterken en toekomstbestendig maken en haar archeologische verleden zichtbaar maken. Kansen die waterrecreatie biedt voor Gouda, aangrijpen. Voor een aantrekkelijke en leefbare stad zijn cultuur en kunst een onmiskenbare schakel. Toegankelijkheid, een breed bereik en divers aanbod van kunst en cultuur is daarbij cruciaal. Gouda moet een gezonde stad zijn met gezonde inwoners. Zowel lichamelijk fysiek als geestelijk mentaal. Sporten en bewegen moet toegankelijk en dichtbij zijn voor iedere Gouwenaar

Wat is bereikt?

1) Investeren in een aantrekkelijke binnenstad voor inwoners, bezoekers en toeristen, in samenwerking met de partners.

De binnenstad is in 2025 aantrekkelijker en gebruiksvriendelijker geworden voor inwoners, bezoekers en ondernemers. De inbandige fietsenstalling aan de Nieuwe Markt is geopend en wordt goed gebruikt. De subsidieregeling voor duurzame terrasverwarming is opengesteld en het uitstallingsbeleid is verruimd zodat kleinschalige zitgelegenheden mogelijk zijn geworden. Daarnaast zijn, met het vastgestelde uitvoeringsplan voor het Waterfonds en het vernieuwde ligplaatsenbeleid, verdere stappen gezet om de kwaliteit van de binnenstad en het watergebonden gebruik te versterken. Ook is gestart met de doorontwikkeling van evenementen.

2) Het merk Gouda verder versterken en strategisch positioneren

In 2025 is verder gewerkt aan een sterkere positionering van Gouda. Een nieuwe stadsmarketingstrategie is vastgesteld en een imago-onderzoek is uitgevoerd. Een merkstrategie voert regie op de uitvoering van de strategie, in nauwe samenwerking met externe partners. De evenementen in de stad werden opnieuw goed bezocht. Ook bleef het aantal bezoekers aan de vijf belangrijkste attracties van Gouda op niveau.

3) Versterken van het cultureel erfgoed in Gouda

Op het gebied van erfgoed zijn in 2025 verdere stappen gezet in behoud, bescherming en zichtbaarheid. De eerste fase van het aanwijzingsprogramma gemeentelijke monumenten is afgerond en de formatie is uitgebreid. De informatievoorziening over archeologie is verbeterd en het archeologisch depot is verder ontwikkeld. De verbouwing van het stadhuis is na de ontwerpfasen begonnen. Daarbij is ook ruimte voor een Levend Leslokaal. Daarnaast is de subsidieverordening beter benut, zijn archeologische onderzoeksrapporten opgenomen in de GIS-viewer en is gestart met de herijking van de regeling erfgoed en duurzaamheid. De Gouwekerk is herbestemd en een nieuw concept landde in De Waag (inclusief VVV).

4) Ontwikkeling en herstel van de brede culturele sector

De culturele sector is in 2025 verder versterkt en het bereik van culturele activiteiten is verbreed. Via de Cultuurnota, de subsidieregeling Cultuur: Innovatie & Ontwikkeling en de specifieke uitkering jongerencultuur, zijn vernieuwende initiatieven ondersteund en kregen jonge makers ruimte voor ontwikkeling. Driekwart van de inwoners is tevreden over het culturele aanbod, waarbij het aandeel zeer tevreden inwoners licht is gestegen. Ook is de bibliotheekvestiging in Goverwelle vernieuwd. Midden Holland is de stedelijke cultuurregio geworden. Voor kunst in de openbare ruimte werd een nieuw collectieplan vastgesteld.

5) Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt

Ook op het gebied van sport en bewegen zijn resultaten geboekt. De gemeente heeft een nieuwe sportvisie vastgesteld en extra sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte gerealiseerd. Daarnaast is het Leefstijlakoord gelanceerd. Het aantal inwoners dat met succes gebruik maakte van het Volwassenenfonds is gestegen naar 350.

3.5.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Doelstelling 1: Investeren in een aantrekkelijke stad voor inwoners, bezoekers en toeristen

- **De gemeente heeft actiever gestuurd op de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de binnenstad.**
In 2025 is nadrukkelijker gebruikgemaakt van de mogelijkheden van de leegstandsverordening. In het kernwinkelgebied zijn leegstandsschouwen uitgevoerd en voor langdurig leegstaande panden zijn leegstandsbeschikkingen afgegeven. Ook is op initiatief van de gemeente een pop-upconcept gerealiseerd op de Kleiweg en is samen met vastgoedeigenaren en de Stichting Binnenstad Ondernemers Gouda gewerkt aan een ontwikkelrichting voor Kleiweg-midden.
- **De binnenstad is beter ondersteund met voorzieningen voor bezoekers en horeca.**
De inpandige fietsenstalling aan de Nieuwe Markt is goed in gebruik genomen en de capaciteit van de Stationsgarage is uitgebreid met 80 parkeerplaatsen. Ondernemers hebben gebruikgemaakt van de subsidieregeling voor duurzame terrasverwarming en gasheaters zijn verder uitgefaseerd. Ook is een terrasschouw uitgevoerd als voorbereiding op actualisatie van het terrassenbeleid.
- **Er is gewerkt aan een sterker en samenhangender aanbod in de culturele binnenstad.**
Met Museum Gouda, de Sint-Jan, het Stadhuis en de Waag zijn gesprekken gevoerd over betere afstemming in programmering, zichtbaarheid en publieksbenadering. De verbouwing en herbestemming van het Stadhuis zijn gestart. In de Waag is een nieuw concept geopend, waarbij ook de VVV-balie is voortgezet.
- **Voor waterrecreatie en gebruik van de vaarwegen zijn nieuwe stappen gezet.**
Voor het Waterfonds is een belangrijke basis gelegd met een uitvoeringsplan en onderzoek naar de elektrificering van bruggen en sluizen. Ook is gewerkt aan een aangepaste bediening van bruggen en sluizen en is een vergunningplicht voor rondvaartboten voorbereid. Daarnaast is een digitale applicatie ingevoerd waarmee liggelden eenvoudiger kunnen worden betaald.
- **De toegankelijkheid van de binnenstad is samen met ondernemers verder verbeterd.**
In samenwerking met Ongehinderd is gewerkt aan een MKB Toegankelijke Route. Winkel- en horecalocaties zijn beoordeeld op toegankelijkheid en ondernemers hebben individueel advies ontvangen over verbeterpunten. Ook is de toegankelijkheid van de openbare ruimte in het kernwinkelgebied onderzocht.
- **Voor de toekomst van de binnenstad is gewerkt aan een bredere integrale visie.**
Voorbereidend onderzoek voor een nieuwe winkelvisie is in 2025 verder gebracht en verbreed naar een omgevingsprogramma binnenstad. Daarbij zijn trends, beleidskaders en kansen voor de binnenstad in beeld gebracht en is met ondernemers en andere betrokkenen gesproken over ontwikkelrichtingen.

Doelstelling 2: Het merk Gouda verder versterken en strategisch positioneren

- **De basis voor Merk Gouda is verder opgebouwd en zichtbaar gemaakt.**
In 2025 is gewerkt aan de uitvoering van de strategie stadsmarketing. Daarbij zijn onder meer een huisstijl ontwikkeld, de website DitisGouda.nl gelanceerd en ondernemersverhalen in tekst en fotografie gedeeld. Ook zijn sociale mediakanalen opgezet.
- **Intern en extern is gewerkt aan een gezamenlijk merkverhaal voor Gouda.**
Binnen de gemeentelijke organisatie en samen met partners in de stad zijn bijeenkomsten, merkworkshops en trainingen georganiseerd. Daarmee is gewerkt aan meer herkenning, samenhang en draagvlak voor het merk Gouda.
- **De vrijetijdseconomie is via promotie en samenwerking verder ondersteund.**
Met campagnes, publicaties over Gouda en samenwerking met travel trade-partners op beurzen is uitvoering gegeven aan het koersdocument toerisme. Daarmee is gewerkt aan meer bekendheid van Gouda, meer bestedingen in de binnenstad en een sterker meerdaags verblijf.
- **De gemeentelijke evenementen zijn ondersteund en verder doorontwikkeld.**
In 2025 zijn de subsidies voor vijf gemeentelijke evenementen verhoogd. Ook is gestart met ondersteuning van organisatoren op het gebied van veiligheidsplannen en is voor Zotte Zaterdag onderzocht hoe het evenement in zelfstandige vorm behouden kan blijven. Daarnaast is een traject gestart om per evenement een toekomstvisie op te stellen.

Doelstelling 3: Versterken van het cultureel erfgoed in Gouda

- **De basis voor actueel erfgoedbeleid is verder versterkt.**
In 2025 is gewerkt aan de kwaliteitsuitwerking van de historische linten en aan nieuwe archeologische waarden- en verwachtingenkaarten. Ook zijn voorbereidende stappen gezet voor een Omgevingsprogramma Erfgoed.
- **Het aanwijzingsprogramma voor gemeentelijke monumenten is verder gebracht.**
De laatste onderzoeksfase voor potentiële nieuwe monumenten en beeldbepalende panden is uitgevoerd. Daarbij is ook gewerkt aan een lijst met mogelijk post-65-erfgoed. Voor archeologische monumenten zijn redengevende omschrijvingen opgesteld en is aanvullend onderzoek gedaan.
- **De gemeente blijft inzetten op benutting en gebruik van monumenten.** Zo werd in 2025 de nieuwe invulling van de Gouwekerk via BOPA vergund.
- **Archeologisch onderzoek en ontsluiting van vondsten zijn verder ontwikkeld.**
De gemeente heeft gewerkt aan de digitalisering en duurzame ontsluiting van de archeologische collectie. Op meerdere plekken in de stad zijn archeologische onderzoeken uitgevoerd, waaronder bij de IJsselhavensluis, Herpstraat en Nieuwehaven. De opgraving van het pestkerkhof trok daarbij veel publieke en landelijke belangstelling.
- **De regeling erfgoed en duurzaamheid is verruimd en verduidelijkt.**

De regeling Erfgoed en Duurzaamheid is aangepast voor onder meer glas- en vensterisolatie en zonnepanelen in het beschermd stadsgezicht. Daarmee zijn meer en eenvoudiger mogelijkheden ontstaan om monumenten te verduurzamen.

- **Ook de informatievoorziening en het archeologisch verhaal van Westergouwe zijn verder uitgewerkt.**

Er is gestart met een plan om monumenteneigenaren beter te informeren over regelgeving en subsidiemogelijkheden. In Westergouwe zijn verschillende stappen gezet om het archeologisch monument te beschermen en beleefbaar te maken, onder meer via onderzoek en ontwerpessies voor de inrichting van een park en speelplek.

Doelstelling 4: Ontwikkeling en herstel van de brede culturele sector

- **De uitvoering van de Cultuurnota is voortgezet en de subsidieregeling is vernieuwd.**

De subsidieregeling voor culturele projecten is herijkt en samen met de culturele sector vernieuwd tot een regeling met meer nadruk op toegankelijkheid en maatwerk. Met de regeling zijn inmiddels ruim 50 projecten mogelijk gemaakt die het culturele aanbod in Gouda verbreden en vernieuwen.

- **Voor Museum Gouda zijn vervolgstappen voorbereid voor verbetering en verduurzaming.**

In 2025 zijn drie scenario's uitgewerkt voor verbetering van de museumfunctie, inclusief verduurzaming en toegankelijkheid. Deze zijn aan de raad voorgelegd en vormden de basis voor besluitvorming begin 2026.

- **Ook voor de Goudse Schouwburg zijn stappen gezet naar een toekomstbestendige exploitatie.**

Onderzoek is uitgevoerd naar de financiële toekomstbestendigheid van de Stichting Schouwburgcomplex Gouda. Op basis van het toekomstplan heeft de raad besloten tot een eenmalige impuls voor huurdersonderhoud en tot verhoging van de structurele subsidie.

- **De maatschappelijke invulling van De Chocoladefabriek is verder versterkt.**

De tweede verdieping van De Chocoladefabriek is ingevuld met activiteiten van Bibliotheek Gouda. Daarmee kan de bibliotheek beter inspelen op de groeiende vraag en wordt voortgebouwd op het bestaande concept van De Chocoladefabriek.

- **Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte zijn beter georganiseerd.**

De raad heeft het collectieplan Kunst in de openbare ruimte 2025-2033 vastgesteld. Op basis daarvan zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd, is een protocol opgesteld voor Stolpersteine en is gewerkt aan meer zorgvuldige omgang met kunstwerken in de openbare ruimte.

- **Ook is gewerkt aan de nieuwe organisatie van het Stadhuis en aan regionale cultuursamenwerking.**

In 2025 zijn voorbereidende stappen gezet voor de Stichting Stadhuis, waaronder de opstelling van conceptstatuten en de werving van een directeur-bestuurder. Regio Midden Holland is via ondertekening van een convenant een stedelijke cultuurregio geworden. Er is o.a. samengewerkt aan jongerencultuur en ambachten, ook met het Groene Hart. In 2026 dient besluitvorming plaats te vinden over de benodigde (definitieve) exploitatiesubsidie voor de stichting. Dit in navolging van de eerdere raadsvoorstellen rondom de herbestemming stadhuis.

Doelstelling 5: Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt

- **De ontwikkeling van sportaccommodaties is verder gebracht.**

In april 2025 is de nieuwe gymzaal Auris/Triangel opgeleverd en bij IKC Westergouwe is gebouwd aan een nieuwe sportzaal. Ook bij andere projecten uit het Integraal Huisvestingsplan liepen de ambities voor binnensportaccommodaties mee. Daarnaast is gestart met de ontwikkeling van een integraal plan voor binnensportaccommodaties.

- **De uitvoering van de sportvisie en de GALA-aanpak is voortgezet.**

Gouda werd in september uitgeroepen tot Sportgemeente van het Jaar. VNG, VSG, NOC*NSF, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Mulier Instituut en Platform Ondernemende Sportaanbieders roemden vooral de duidelijke strategische visie, het bouwen aan een beweegvriendelijke omgeving, het positieve politieke sportklimaat en de vernieuwingsdrang van Gouda. Eerder in het jaar kwam de Nederlandse Sportraad al op bezoek om zich op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen in Gouda. In 2025 is verder ingezet op sport- en beweegaanbod voor jongeren en ouderen. Het aantal toekenningen via het Volwassenenfonds is gestegen en in oktober is de Sportspullenbank gelanceerd. Ook is met onderwijsinstellingen gewerkt aan een sterkere plek voor sport en bewegen binnen scholen.

- **In de wijken zijn nieuwe sport- en beweegvoorzieningen gerealiseerd.**

Op verschillende plekken in de stad zijn voorzieningen toegevoegd of vernieuwd, zoals het freerunpark in Korte Akkeren en het vernieuwde Park Atlantis. Ook is een Goudse speel- en beweegkaart gemaakt. De Skills Garden in Westergouwe is voorbereid en wordt in 2026 gerealiseerd.

- **Voor veilig en prettig sporten zijn voorbereidingen getroffen.**

De Goudse Aanpak Veilig en Plezierig Sporten is in 2025 nog niet gestart, maar wel voorbereid voor invoering begin 2026. Daarbij is gewerkt aan de opzet van een gezamenlijke aanpak voor sociale veiligheid, normen en gedrag binnen sportverenigingen.

- **De basis voor meer uniformiteit en financiële robuustheid in de sportsector is versterkt.**

In 2025 is in beeld gebracht welke eigendoms- en gebruiksafspraken met verenigingen geactualiseerd moeten worden. Ook is meer grip gekomen op de financiële robuustheid van SPORT•GOUDA. Bij enkele gymzalen zijn verduurzamingsmaatregelen getroffen en voor het Groenhovenbad zijn voorbereidingen gestart voor een alternatief financieringsmodel.

3.5.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

3.5.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron
Een aantrekkelijke stad voor inwoners, bezoekers en toeristen	Aantal personen met een hotelovernachting	Nog geen nieuwe data	2024: 80.366 gasten	2023: 89.907 gasten	2022: 80.652 gasten	Cijfers Toerisme Gouda
Een aantrekkelijke stad voor inwoners, bezoekers en toeristen	Gemiddelde uitgaven per persoon per bezoek	Nog geen nieuwe data	2024: € 44,00	2023: € 48,30	2022: € 42,00	Cijfers Toerisme Gouda
Een aantrekkelijke stad voor inwoners, bezoekers en toeristen	Leegstand binnenstad	2025 63	2024 59	2023 42	2022 54	Locatus
Een aantrekkelijke stad voor inwoners, bezoekers en toeristen	Aantal bezoekers attracties binnenstad (top 5)	2024: 582.000 bezoekers	2023: 536.529 bezoekers	2023: 538.651 bezoekers	2022: 430.236 bezoekers	Cijfers Toerisme Gouda
Versterken van het cultureel erfgoed in Gouda	Leegstand van rijksmonumenten	2024: 2 van de 354 = 0,56%	2024: idem als 2023 i.v.m. tweejaarlijkse meting	2023: 2 van de 354 = 0,56%	2022: idem als 2021 i.v.m. tweejaarlijkse meting	(Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed) https://inspectie-oe.databank.nl/jive
Ontwikkeling en herstel van de brede culturele sector	Tevredenheid culturele aanbod in Gouda	2025: Zeer tevreden: 23% Tevreden: 53% Neutraal: 20% Ontevreden: 3% Zeer ontevreden: 1%	2024: Zeer tevreden: 22% Tevreden: 53% Neutraal: 22% Ontevreden: 3% Zeer ontevreden: 0%	2023: Zeer tevreden: 20% Tevreden: 56% Neutraal: 21% Ontevreden: 3% Zeer ontevreden: 0%	2022: Zeer tevreden: 20% Tevreden: 55% Neutraal: 20% Ontevreden: 2% Zeer ontevreden: 1%	(Stadspeiling Gouda, Cultuur)
Ontwikkeling en herstel van de brede culturele sector	Percentage inwoners dat (vaak of soms) culturele activiteiten in Gouda bezoekt	2025: Vaak: 17% Soms: 53% Zelden: 22% Nooit: 8% Weet niet: 1%	2024: Vaak: 16% Soms: 50% Zelden: 25% Nooit: 9% Weet niet: 0%	2023: Vaak: 14% Soms: 53% Zelden: 23% Nooit: 10% Weet niet: 1%	2022: Vaak: 13% Soms: 51% Zelden: 24% Nooit: 12% Weet niet: 1%	(Stadspeiling Gouda, Cultuur)
Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt	Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat minimaal één keer per week sport	2025: 69%	2024: 65,0%		2022: 55,2%	Lokale Sportdeelname Index

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron
Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt	Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat voldoet aan de beweegrichtlijnen	2025: 52%	2024: 47,0%		2022: 47,7%	Lokale Sportdeelname Index

3.5.4 Wat heeft het gekost?

3.5.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	24.739	26.992	25.506	1.487
Baten	-3.496	-4.448	-4.234	-214
Saldo van baten en lasten	21.243	22.544	21.272	1.273
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-753	-818	-818	0
Gerealiseerd resultaat	20.490	21.726	20.454	1.273

3.5.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
2.3 Recreative havens	512	515	508	7
5.1 Sportbeleid en activering	7.983	8.153	7.080	1.072
5.2 Sportaccommodaties	235	312	248	64
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	4.867	6.470	6.436	34
5.4 Musea	3.892	3.409	3.260	149
5.5 Cultureel erfgoed	1.312	1.021	917	104
5.6 Media	2.441	2.665	2.823	-158
Totaal	21.243	22.544	21.272	1.273

3.5.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
2.3 Recreative havens	8	V
Diverse kleine verschillen.	8	V
5.1 Sportbeleid en activering	1.072	V
Voor het Volwassenenfonds zijn hogere kosten gemaakt dan begroot. In 2024 is aan de raad toegezegd dat alle aanvragen die aan de criteria voldoen worden gehonoreerd, ondanks onvoldoende budget. Daardoor is het budget opnieuw overschreden. Vanaf 2026 is via een motie € 75.000 extra beschikbaar.	151	N
Bij dit taakveld is het budget voor verduurzaming opgenomen. De werkelijke kosten vallen deels op taakveld 5.2 (zwembad).	109	V
De kosten voor onderhoud van het Zwembad door Sport.Gouda zijn begroot op taakveld 5.2 maar verantwoord op 5.1.	200	N
Diverse kleine verschillen.	24	N
In 2019 is de fiscale regelgeving op het gebied van sport veranderd. Over de jaren 2019 tot en met 2021 is zowel btw terugontvangen van de belastingdienst als via de SPUK Sport. Tot voor kort werd er rekening mee gehouden dat dit moet worden terugbetaald, maar die verplichting is vervallen waardoor er een eenmalig voordeel ontstaat.	1.338	V
5.2 Sportaccommodaties	64	V
De kosten voor onderhoud van het Zwembad door Sport.Gouda zijn begroot op taakveld 5.2 maar verantwoord op 5.1.	200	V
Op dit taakveld zijn de kosten voor verduurzaming van het zwembad verantwoord, terwijl het budget op taakveld 5.1. staat.	109	N
Diverse kleine verschillen.	27	N

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	34	V
Diverse kleine verschillen.	34	V
5.4 Musea	149	V
Collectiebeheer MuseumGouda: In het Herfstakkoord (Begroting 2025) zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van collectiebeheer MuseumGouda. Ter dekking van een deel van de exploitatiekosten (zoals opgenomen in het Raadsvoorstel MuseumGouda) wordt voorgesteld de onderbesteding 2025 opnieuw beschikbaar te stellen in het volgend jaar.	200	V
Diverse kleine verschillen.	51	N
5.5 Cultureel erfgoed	104	V
Subsidieregeling Cultuur: Innovatie en Ontwikkeling: De onderbesteding in 2025 heeft te maken met de complexiteit van de oude versie van deze regeling. De regeling is in 2025 herzien. De financiële ruimte dient, conform artikel 9 van de betreffende subsidieregeling, beschikbaar te blijven voor Cultuur en dekt daarmee het nadeel op taakveld 5.6.	97	V
Diverse kleine verschillen.	7	V
5.6 Media	158	N
Bibliotheek: Het verschil wordt veroorzaakt door het uiteenlopen van de bedragen in de subsidiebeschikking met de bedragen zoals ze op taakveld 5.6 begroot zijn. Dit nadeel wordt deels gedekt door het voordeel op taakveld 5.5.	149	N
Diverse kleine verschillen.	9	N

3.5.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma.		
Totaal	0	V

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

Ambitie

Alle Gouwenars moeten kunnen wonen en opgroeien in veilige, leefbare buurten en wijken. Binnen het programma Leefbaarheid en veiligheid wordt gewerkt aan een breed scala aan onderwerpen, het gaat hierbij om zowel het voorkomen (preventie) als het bestrijden (repressie) van problemen variërend van ondermijning, drugscriminaliteit, jeugdcriminaliteit en -overlast tot mensenhandel en (woning)inbraken. Veiligheid wordt mede bepaald door de sociale verbondenheid in de buurt en de situatie op straat, waar buurtbewoners elkaar kunnen aanspreken. Voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken is de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel. Toezicht & Handhaving ondersteunt de uitvoering van het beleid met toezicht en handhaving.

Wat is bereikt?

1) Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit

In 2025 is ondermijnende criminaliteit tegengegaan met een combinatie van preventie en repressie. Signalen van mogelijke ondermijning zijn samen met partners opgepakt, onder meer via meerdere integrale controles waarbij in totaal 140 panden zijn gecontroleerd. In totaal kwamen 160 meldingen van ondermijnende criminaliteit binnen bij de gemeente. Ook zijn verdere stappen gezet in data-gedreven en informatiegestuurd werken, is het werkproces doorontwikkeld en is de samenwerking met ketenpartners geïntensiveerd. Daarnaast is het Bibob-beleid vernieuwd en aangescherpt. In 2025 zijn 60 Bibob-onderzoeken uitgevoerd.

2) Daling totaal aantal HIC en aanpakken van gedigitaliseerde criminaliteit

Het aantal woninginbraken bleef in 2025 relatief stabiel maar lag nog boven het landelijke gemiddelde. In Gouda waren er 129 woninginbraken, 9 meer dan in 2024. Omgerekend ging het om 16,86 inbraken per 10.000 inwoners, tegenover een landelijk gemiddelde van 11,95. Daarmee blijft woninginbraak een aandachtspunt. Ook is ingezet op de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit, met voorlichting aan specifieke doelgroepen zoals ondernemers, ouderen en jongeren.

3) Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

De aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is in 2025 verder versterkt. De tijdelijke rijksmiddelen uit het programma Preventie met Gezag zijn ingezet voor onder meer een criminaliteitsbeeld van risicojeugd, een adviseur schoolveiligheid, een preventie- en re-integratieofficier en gespecialiseerd jongerenwerk. Ook is gewerkt aan de vorming van een Zorg- en Veiligheidskamer, onder meer voor thema's als schoolveiligheid, woonoverlast, nazorg na detentie, radicalisering, verward en onbegrepen gedrag en jeugdcriminaliteit. Tegelijkertijd is het aantal meldingen van jeugdoverlast in de openbare ruimte toegenomen van 270 in 2024 naar 366 in 2025.

4) Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

De uitvoering rond vergunningen is in 2025 verder geprofessionaliseerd. Door de toename van het aantal horecavergunningsaanvragen, Bibob-onderzoeken en demonstraties zijn werkprocessen, het zaakstelsel, de productenpagina op de website en de aanvraagformulieren verder op orde gebracht. In 2025 zijn 589 horecavergunningen verleend en 117 evenementenvergunningen. Ook nam het aantal demonstraties toe tot 57.

5) Voorkomen van polarisatie en radicalisering

Op het gebied van polarisatie en radicalisering zijn in 2025 verdere stappen gezet in samenwerking en netwerkvorming. De netwerken van professionals in de stad zijn verbreed en met de inwerkingtreding van de Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten hebben gemeenten meer wettelijke taken en verantwoordelijkheden gekregen. In 2025 waren er 21 signalen van radicalisering en 14 lopende casussen binnen de persoonsgerichte aanpak.